

Aerodrom: namesto novega v prenovalo starega terminala?

Večina zasebnih vlagateljev pred skupščino zadovoljna: novega potniškega terminala najbrž ne bo

TANJA SMREKAR ISKRIČ
tanja.smrekar@finance.si

Na današnji skupščini Aerodroma Ljubljana 57-milijonska naložba v novi potniški terminal skoraj zanesljivo ne bo izglasovana. Država od agencije za trg vrednostnih papirjev ni dobila glasovalnih pravic, manjšinski delničarji pa so večinoma proti gradnji. Takšna naložba se jim namreč ne zdi ekonomična, če bi do nje prišlo, pa bi delnica upadla, ocenjujejo analitiki.

Možno je, da bo zdaj uprava letališča, ki jo vodi Zmago Skobir, poskušala s skupščine umakniti točko o glasovanju o novem terminalu, kar je junija enkrat že storila. Skobir tega ni želel potrditi, pravi pa, da so možni tudi nasprotni predlogi delničarjev. Konkreten ni. Neuradno smo izvedeli, da naj bi nekateri predlagali nekoliko cenejši terminal.

Sprti lastniki?

Uprava ima podporo za novi terminal le v delu vlade (za gradnjo je minister za infrastrukturo Samo Omerzel, medtem ko naj bi na Sodu, ki sicer upravlja državno premoženje, bili proti tej naložbi) in pri nekaterih malih delničarjih okoli društva malih delničarjev MDS, ki ga vodi Rajko Stankovič. Največ glasov pa bodo imeli na današnji skupščini drugi lastniki, tudi skladi KD in Publikum Trezor.

Skobir pravi, da ne bo odstopil, če novega terminala ne bo, čeprav ga ves čas podpira kot nujnega za razvoj letališča: »Upoštevamo voljo lastnikov. Ko smo se za terminal od-

ločili, smo dobili podporo. Ne nazadnje brez države ne bi dobili soglasja EU za 14 milijonov evrov nepovratnih sredstev, ki jih brez novega terminala ne bo.« Ob tem dodajmo, da naj bi na letališču že izbrali glavnega izvajalca del, avstrijskega gradbinca Strabag, ki pa naj bi za podizvajalce vzel slovenska podjetja.

Rezervni načrt: obnova starega terminala

Da na letališču potrebujejo posodobitve, se sicer lastniki načelno strinjajo. Vprašanje pa je, kako velika naj bo naložba, da bo smiselna, in kdo naj jo izvede. Torej, ali ni bolje počakati na novega lastnika. Aerodrom je namreč na vladnem seznamu za privatizacijo. K temu, da o naložbi odloči novi lastnik, naj bi se nagibali tudi na Sodu, ki upravlja državno premoženje.

Analitik Alte Invest Sašo Stanovnik meni: »Bolj ekonomsko racionalna se nam zdi zmernejša naložba v posodobitev zdajšnjega terminala (ta bi stala okoli deset milijonov evrov, op. a.). Ne nazadnje je ta terminal zmogel skoraj 40-odstotno večjo obremenitev (po številu potnikov) v letu 2008 kot v letu 2012. Obenem pa je treba to naložbo razumeti tudi v kontekstu privatizacije. Bolj logično zaporedje se nam zdi najprej privatizacija in nato naložba strateškega partnerja v zmogljivosti letališča, in ne nasprotno. Glede na to, da je država večinski delničar, to pomeni, da bi ob izglasovanju gradnje novega terminala namesto zasebnega partnerja spet tvegali državljani - v preteklosti se nam to še zdalo ni obrestovalo.«

In kaj pavi Skobir? »Počakali bomo na usmeritve lastni-

kov. Torej - če bo družba prodana, bo o posodobitvah verjetno odločal novi lastnik. Če pa se privatizacija v letu, dveh ne bo zgodila, potem bomo morali razmisliti o novih naložbah, morda o posodobitvi starega terminala.«

Bi bilo bolj smiselno, da bi k naložbi, kot so to naredili na Hrvaškem, kjer bo nov terminal financiral francoski koncesionar FAIC, pripustili novega lastnika? V državnem Sodu se menda nagibajo prav k temu.

Dobro za delnico

Če bo projekt novega terminala danes ustavljen, lahko delnica letališča zraste za kakšen evro, ocenjuje Sašo Stanovnik. Sicer bi delnica po njegovi oceni upadla pod 20 evrov, najbrž celo pod 17. Tečaj na borzi se sicer giblje okoli 22 evrov. Podobno pričakuje Grega Meden iz skladov KD: »Naložba v nov terminal bi pomenila znižanje tečajev delnic.« Sicer pa bi, če bi se zgodilo nepričakovano in bi uprava letališča dobila podporo za gradnjo terminala, mali lastniki verjetno vlagali izpodbojne tožbe. Ali kot pravi Stanovnik: »Nekateri lastniki so prišli do enakih ocen kot mi, torej da je investicija prevelika in preveč tvegana glede na možno pozitivno neto sedanjo vrednost, ki jo ocenjuje uprava. Že manjša odstopanja pri napovedi rasti števila potnikov ali stroškov gradnje (kar se zelo hitro zgodi, še sploh v Sloveniji) namreč lahko pahnejo projekt v rdeče številke.«

Kdo od malih je za terminal

Nekateri mali vlagatelji pa razmišljajo drugače in so za novi terminal. Med njimi so mali delničarji okoli društva MDS Rajka Stankoviča, konkretno

tudi Peter Marn (sicer tudi nadzornik Aerodroma, ki je dolga leta deloval v letalski industriji). Marn pravi: »Težko mi je, da se o taki naložbi govori le v povezavi s finančnimi vzgibi. Do zdaj se je pokazalo, da je bil razvoj v Aerodromu ustrezen. Država, ki bi lahko podprla naložbo, pa se vede ignorantno, da ne rečem neodgovorno.« Prepričan je, da letališče čez štiri leta ne bo več ustrezno in da bo število potnikov raslo (zdaj jih je okoli 1,2 milijona). Kako je lahko tako prepričan? Za primer daje Benetke, ki so se v preteklosti že zelo širile in s tem tudi privabile več letalskih družb in potnikov: »Ponudba pač spodbuja povpraševanje.« Ob tem dodaja, da bo Ljubljana, če ne bo naložb, izgubljala potnike tudi na račun Benetk, Gradca in Zagreba. Na vprašanje, zakaj torej z našega letališča potniki (navadno) ne moremo po svetu leteti ceneje, kot recimo iz Benetk, ter zakaj pri nas ni več letalskih družb, pa odgovarja, da bi morala za to narediti tudi kaj politika, vlada, z dvostranskimi dogovori z državami, od koder bi lahko prihajali naši večji letalski partnerji. Ob tem omenja Katarce, Indijce in Kitajce.

57

milijonov evrov bi predvidoma stal novi potniški terminal.

10

milijonov evrov bi stala obnova starega terminala.

Page: 4

Reach: 57000

Country: SLOVENIA

Size: 596 cm2

2 / 2

5

milijonov evrov bo predvidoma letošnji čisti dobiček letališča.

■ **Brniško letališče potrebuje posodobitve, se načelno strinjajo lastniki. Gradnje novega, kot kaže, ne bo, najverjetnejša je obnova starega. Vprašanje pa je, kako velika naj bo naložba in kdo naj jo izvede. Torej, ali ni bolje počakati na novega lastnika.**

Gradnja novega terminala lahko pomeni, da bi delnice letališča upadle pod 17 evrov.

■ **Sašo Stanovnik, Alta Invest**